

GMINA BORÓW

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY MIEJSCOWEGO
PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA DZIAŁKI NR 70/2 W
MIEJSCOWOŚCI PIOTRKÓW BOROWSKI**

WYMAGANA W POSTĘPOWANIU STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Kierownik zespołu:

mgr Joanna Girulska - Michalik

Autor:

mgr inż. Mirosław Śmietanka

BORÓW 06 luty 2025 r.

GMINA BORÓW

Spis treści:

1.	Zawartość, główne cele i powiązania z innymi dokumentami.
2.	Przedmiot i metoda sporządzania prognozy.
3.	Metody analizy skutków realizacji postanowień zmiany planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
4.	Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska przyrodniczego. 4.1 Gleby 4.2 Powietrze 4.3 Wody powierzchniowe 4.4 Wody podziemne 4.5 Klimat 4.6 Świat roślin i zwierząt 4.7 Walory Krajobrazowe
5.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
6.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.
7.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.
8.	Wpływ dotychczasowego sposobu zagospodarowania na stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji ustaleń zmiany planu.
9.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.
10.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.
11.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
12.	Analiza ustaleń zmiany planu w odniesieniu do istniejących opracowań planistycznych planistycznymi oraz poczynionych uzgodnień w zakresie ochrony środowiska.
13.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

GMINA BORÓW

1. Zawartość, główne cele i powiązania z innymi dokumentami.

ZMIANĘ planu sporządzono dla działki nr 70/2 w miejscowości Piotrków Borkowski na podstawie obowiązujących przepisów prawnych, opracowania ekofizjograficznego, analizy materiałów planistycznych w tym opracowań, analiz, prognoz sporządzonych na potrzeby projektu zmiany planu, a także opracowań, koncepcji, projektów planów i programów dotyczących obszaru objętego zmianą planu opracowanych na szczeblu wojewódzkim i krajowym. Uwzględniono założenia ochrony środowiska i materiały archiwalne dotyczące środowiska przyrodniczego na tym terenie. Rozpoznanie aktualnego stanu środowiska i jego zagrożeń wynikających z realizacji zmiany planu uzupełniono na podstawie wizji terenowej.

Obszar opracowania

Obszar opracowania dotyczy działki nr 70/2 w miejscowości Piotrków Borkowski. Celem jest realizacja zabudowy zagrodowej na gruntach rolnych.

Główne cele projektu planu:

zachowanie ładu przestrzennego - takiego ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno estetyczne.

zrównoważony rozwój – rozumiany jako rozwój społeczno gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

ochrona środowiska – rozumiana jako podjęcie lub zaniechanie działań, umożliwiające zachowanie lub przywracanie równowagi przyrodniczej; ochrona ta polega w szczególności na:

- racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom,
- przywracaniu elementów przyrodniczych do stanu właściwego.

ograniczenie oddziaływania na środowisko - należy rozumieć oddziaływanie na ogół elementów przyrodniczych, w tym także przekształconych w wyniku działalności człowieka, a w

BORÓW 06 luty 2025 r.

GMINA BORÓW

szczegółności powierzchni ziemi, kopaliny, wody, powietrze, krajobraz, klimat oraz pozostałe elementy różnorodności biologicznej, a także wzajemne oddziaływania pomiędzy tymi elementami. Rozumie się przez to również oddziaływanie na zdrowie ludzi.

Powiązanie z materiałami źródłowymi:

- Uchwała NR XXV/153/2005 Rady Gminy Borów z dnia 18 marca 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Piotrków Borowski (Dz. Urzędowy Województwa Dolnośląskiego Nr 88, poz. 1332 z dnia 11 maja 2010 r.),
- Uchwała nr XVI/97/2008 Rady Gminy Borów z dnia 11 stycznia 2008r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Piotrków Borowski w zakresie działki nr 123 (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego Nr 50, poz. 683 z dnia 26 lutego 2008r.),
- Opracowanie Ekofizjograficzne gminy Borów.

Zmianę planu sporządzono w oparciu o dostępne materiały źródłowe:

- Dokumenty geodezyjne tj. wypisy z rejestru ewidencji gruntów, mapa syt. wys. oraz ewidencji gruntów.
- Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2023 r opracowany przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu (www.wroclaw.wios.gov.pl).
- Choiński A., 2000, *Komentarz do mapy hydrograficznej Polski arkusz Wieruszów*. Główny Geodeta Kraju. Warszawa 2000.
- Choiński A., 2000, *Komentarz do mapy hydrograficznej Polski arkusz Kępno*. Główny Geodeta Kraju. Warszawa 2000.
- Górnik M. *Mapa hydrogeologiczna Polski 1:50 000, arkusz Wieruszów*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1998.
- Górnik M. *Objaśnienia do mapy hydrogeologicznej Polski 1:50 000, arkusz Wieruszów*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1998.
- Haisig J., Wilanowski S., *Szczegółowa mapa geologiczna Polski 1:50 000*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2002.
- Haisig J., Wilanowski S., *Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2002.
- Jermaczek A., Pawlaczyk P., *Tempo i kierunki zmian w przyrodzie pod wpływem antropopresji. (Internet)*.
- Kozacki L. i in., 2006, *Komentarz do mapy sozologicznej Polski. Główny Geodeta Kraju. Warszawa 2006*.
- Kozacki L. i in., 2006, *Komentarz do mapy sozologicznej Polski. Główny Geodeta Kraju. Warszawa 2006*.
- Kleczkowski A. S. (red), 1999, *Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych wymagających szczególnej ochrony*, AGH Kraków.
- Kondracki J. 2000., *Geografia fizyczna Polski*. PWN, Warszawa.
- Kowalczyk R., *Opracowanie ekofizjograficzne, cel, zakres i metoda sporządzania. (Internet)*.

BORÓW 06 luty 2025 r.

GMINA BORÓW

- *Mapa socjologiczna Polski*. Główny Geodeta Kraju. Warszawa 2006.
- *Mapa hydrograficzna Polski*. Główny Geodeta Kraju. Warszawa 2000.
- Materiały z przeprowadzonej wizji lokalnej terenu objętego zmianą planu.

2. Przedmiot i metoda sporządzania prognozy.

Prognoza niniejsza opracowana została w celu dokonania oceny skutków ewentualnych oddziaływań na środowisko, jakie mogą nastąpić w wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany planu. Uwzględnia ona wszystkie najważniejsze komponenty środowiska naturalnego i ich wzajemne powiązania oraz warunki życia mieszkańców. Prognozę oddziaływania zmiany planu przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan informacji o środowisku przyrodniczym oraz przewidywanym zagospodarowaniu terenu.

Przy sporządzaniu przedmiotowego opracowania wykorzystano metodę oceny skutków wpływu ustaleń zmiany planu na środowisko przyrodnicze, składającą się z dwóch etapów:

- diagnozy środowiska przyrodniczego,
- wpływu ustaleń zmiany planu na środowisko przyrodnicze, polepszenie czy pogorszenie stanu środowiska, traktowanie środowiska jako systemu, którego elementy są ze sobą wzajemnie powiązane i zachodzą między nimi określone relacje.

Diagnoza, na którą składają się:

- podstawowe elementy sieci osadniczej,
- dotychczasowe przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
- stan środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- wielkość i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska,
- stan przyrody i krajobrazu kulturowego;
- stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
- występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych;
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;

GMINA BORÓW

- powiązania komunikacyjne i infrastrukturalne;
- stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

3. Metody analizy skutków realizacji postanowień zmiany planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Pełna analiza skutków realizacji zmiany planu powinna uwzględniać:

- fizyczne zmiany krajobrazu wynikające ze zmian zagospodarowania terenu (zmiany struktury użytkowania gruntów, rozwój elementów infrastruktury technicznej, rozwój zabudowy);
- zmiany jakości poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego (powietrza, wód, gleb, klimatu akustycznego, różnorodności biologicznej);
- zmiany w sferze społecznej i gospodarczej obszaru.

Współpraca z GIOŚ umożliwi wykorzystanie wyników specjalistycznych pomiarów, które mogą być wykorzystywane do dalszych analiz i ocen. Szczególnie pożądane mogą być dane z pomiarów:

- fizyczno-chemicznych wód powierzchniowych i podziemnych, ścieków, gleby;
- wielkości wytwarzanych i składowanych odpadów;
- wielkości zanieczyszczeń powietrza (emisja), spalin i gazów technologicznych (emisja);
- hydrobiologicznych wód powierzchniowych, osadów dennych i osadów czynnych;
- bakteriologicznych wód powierzchniowych, podziemnych, ścieków i osadów;
- hałasu;
- promieniowania elektromagnetycznego w środowisku.

Zalecaną metodą analizy skutków realizacji ustaleń zmiany planu jest kompleksowa analiza porównawcza przeprowadzana w oparciu o dane uzyskane w toku regularnego monitoringu

GMINA BORÓW

środowiska przyrodniczego. Za najbardziej istotne, uznano monitorowanie następujących zjawisk i procesów:

- zmian w strukturze użytkowania gruntów (m.in. powierzchnia terenów otwartych, zieleni i zainwestowanych oraz ich wzajemne proporcje);
- procesu tworzenia spójnego systemu terenów przyrodniczych;
- procesu rozwoju infrastruktury służącej ochronie środowiska i minimalizowaniu negatywnych skutków postępującej urbanizacji;
- zmian jakości poszczególnych komponentów środowiska (m.in. powietrze, wody , gleby, klimat akustyczny);
- zmian w gospodarce wodno - ściekowej;
- zmian w sferze społecznej i gospodarczej obszaru (poziom zadowolenia mieszkańców, bezrobocie, itp.).

Instrumentem badania jakości środowiska jest państwowy monitoring środowiska przeprowadzany na podstawie obowiązujących aktów prawnych. Organem realizującym zadania Państwowego Monitoringu Środowiska jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Zakres i częstotliwość pomiarów wynika z charakteru realizowanych inwestycji. Analizę wykorzystania przestrzeni oraz zmiany stanu faktycznego i prawnego należy dokonać wykorzystując zasoby geodezyjne i kartograficzne, w tym zdjęcia lotnicze uzupełnione informacjami uzyskanymi w terenie, analizą aktów prawnych, decyzji administracyjnych. Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu oraz w wykonawczych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMŚ na lata 2020 - 2025 powstał na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska. Monitoring efektów realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska powinien obejmować wskaźniki presji na środowisko i stanu środowiska, a także wskaźniki społeczno-ekonomiczne. Wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko: - stan jakości powietrza atmosferycznego w województwie - wielkość emisji gazów cieplarnianych i substancji ze źródeł grzewczych i komunikacyjnych do atmosfery; - jakość wód stojących,

GMINA BORÓW

plynących i podziemnych, jakość wody do picia oraz spełnienie przez wszystkie te rodzaje wód wymagań jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej; - uciążliwość hałasu, przede wszystkim komunikacyjnego.

4. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska przyrodniczego.

4.1 Gleby

Gleby występujące na obszarze gminy, jak również na analizowanym obszarze, należą do bardzo żyznych. Wskaźnik bonitacji jest jednym z najwyższych w województwie i wynosi 2,19. Przestrzeń rolnicza gminy cechuje się więc wyjątkowo wysokimi walorami produkcyjnymi; wg oceny IUNG Puławy – ponad 100 punktów.¹ Obszar Na obszarze opracowania planu występują grunty klasy IIIB, chronione ze względu na swoją przydatność rolniczą.

4.2 Powietrze

Ocenę jakości powietrza w województwie dolnośląskim wykonano zgodnie z podziałem województwa na strefy, gdzie strefę stanowi: aglomeracja wrocławska, miasto Wrocław, strefa dolnośląska. Na obszarze gminy zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego związane z gospodarką komunalną i motoryzacją - emisja z indywidualnych systemów ogrzewania, w większości węglowych a także zanieczyszczenia pochodzenia motoryzacyjnego, ze względu na występowanie we wschodniej części gminy odcinka drogi wojewódzkiej nr 395. Lokalny charakter pozostałych dróg natomiast sprawia, że stopień zanieczyszczeń pochodzenia motoryzacyjnego, szczególnie w zachodniej części gminy, jest stosunkowo niski. Na pogorszenie czystości powietrza nieznaczny wpływ mają zanieczyszczenia napływające spoza gminy. W pobliżu zlokalizowane są znacznie większe ośrodki: Wrocław, Strzelin, emitujące do atmosfery zanieczyszczenia pyłowe i gazowe, docierające również do gminy Borów.

4.3 Wody powierzchniowe

Ocenę stanu wód powierzchniowych (rzek, jezior, wód przejściowych i przybrzeżnych) wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska i prezentuje poprzez ocenę stanu ekologicznego, stanu chemicznego i ocenę stanu JCWP Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach Państwowego

GMINA BORÓW

Monitoringu Środowiska (PMS) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo Wodne. Jednolite części wód powierzchniowych dzieli się na naturalne, dla których określa się stan ekologiczny i stan chemiczny oraz na sztuczne (powstałe w wyniku działalności człowieka) i silnie zmienione (ich charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka), dla których określa się potencjał ekologiczny i stan chemiczny. Ocenę przeprowadzono na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1475). Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny, jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się poprzez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości.

Tabela. Stan ekologiczny jednolitych części wód

Klasa jakości	Stan ekologiczny
I	Bardzo dobry
II	Dobry
III	Umiarkowany
IV	Słaby
V	Zły

Źródło: GIOŚ

Gmina Borów należy do dorzecza Odry, a w jej ramach do zlewni rzeki Ślęzy. Na obszarze objętym brak jest cieków wód powierzchniowych. Obszar ten położony jest w granicach jednostki gospodarowania wodami (jednolitych części wód powierzchniowych - JCWP) „Żurawka” o kodzie RW600016133669.

Ustalenia zmiany planu nie spowodują nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza rzeki Odra”.

GMINA BORÓW

4.4 Wody podziemne

Obszar objęty opracowaniem położony jest poza obszarami występowania Zbiorników Wód Podziemnych. Obszar gminy leży w granicach jednostki gospodarowania wodami (jednolitych części wód podziemnych – JCWPd) „Region Środkowej Odry” o kodzie PLGW6000108. Region Środkowej Odry pod względem stanu chemicznego i ilościowego wód oceniony został jako dobry, niezagrożony.

4.5 Klimat

Zgodnie z podziałem na regiony klimatyczne Polski (wg W. Okołowicz, D. Martyn) gmina Borów znajduje się w granicach mikroregionu Równina Kącka wchodzącego w skład mezoregionu Równina Wrocławska, który stanowi część makroregionu Nizina Śląska. Nizina Śląska zajmuje południową część gminy i są najrozleglejszą i najbardziej zróżnicowaną częścią Przedgórza Sudeckiego. Na tle średnich warunków klimatycznych Dolnego Śląska klimat regionu należy do najcieplejszych. Nieco mniejsza od średniej dolnośląskiej jest ilość opadów. Średnia roczna temperatura wynosi od 8,0 do 8,7°C. Styczeń charakteryzuje się średnią temperaturą od – 2,0 do –1,5 °, natomiast lipiec temperaturą od 17- 18°, - okres wegetacyjny z temperatura powyżej 5°C wynosi 230dni, - okres bezzimnia trwa około 300 dni, - suma opadów rocznych 600-650mm, - suma opadów w okresie wegetacyjnym 60-65% sumy rocznej, - pokrywa śnieżna utrzymuje się przez około 60 dni w roku. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi 38 mm. Miesiącem o najwyższe sumie opadów jest lipiec, w którym suma opadów wyniosła 65 mm. Miesiącem o najniższym poziomie opadów jest natomiast październik – 23 mm. Średnia liczba suchych dni w miesiący w skali roku wynosi 18,6. Rozkład dni suchych oraz z opadami atmosferycznymi rozkłada się nierównomiernie. Nie ma zatem możliwości określenia okresu w ciągu roku o najwyższej sumie dni suchych oraz z opadami atmosferycznymi. Opady śniegu pojawiają się w okresie od stycznia do kwietnia oraz od października do grudnia. W ciągu roku na obszarze gminy przeważają dni z częściowym bądź całkowitym zachmurzeniem. Najbardziej słoneczny okres pojawia się od kwietnia do października. Średnia roczna suma dni słonecznych w miesiącu wynosi 5,8. Występujący na obszarze gminy klimat charakteryzuje się częstą i dynamiczną zmianą pogody. Pod względem wietrzności dominuje zachodni kierunek wiatrów. Równie często występują wiatry o kierunku południowo-zachodnim. Przeważają wiatry o prędkości powyżej 12 i 19 km/h. Okres największej wietrzności (pod względem prędkości wiatru oraz liczby dni) pojawia się zimą w okresie od listopada do marca.

4.6 Świat roślin i zwierząt

Obszar gminy charakteryzują dwa główne elementy krajobrazu – pola uprawne i lasy. Znaczną część gminy zajmują obszary pól uprawnych i związane z nimi zespoły segetalne. Ich rozmieszczenie i skład florystyczny warunkuje wiele czynników ekologicznych, głównie troficznych i wilgotnościowych, a także czynników zewnętrznych wynikających ze sposobu i intensywności użytkowania gruntów ornych oraz stosowania metod nowoczesnej agrotechniki. Z uprawami zbożowymi związane są zespoły *Papaveretum argemones* - maka piaskowego. Rozwija się najczęściej w uprawach żyta, na płaskich wierzchołkach wzniesień morenowych, na glebach lekkich, piaszczystych, ciepłych i suchych. *Vicietum tetraspermae* towarzyszy zasiewom zbóż ozimych, głównie żyta i pszenicy; zajmuje różne pod względem troficznym siedliska. Zespół charakteryzuje występowanie głównie: wyki czteronasiennej, wyki wąskolistnej, wyki kosmatej oraz miotły zbożowej. *Aphano-Matricarietum* występuje w obniżeniach terenu w trzech odmianach: typicum, z dominacją miotły zbożowej *Apera spica-venti*, *scleranthetosum* z gatunkami wskazującymi zakwaszenie gleby: sporek polny *Spergula arvensis*, czerwiec roczny *Scleranthus annuus* i szczaw polny *Rumex acetosella* oraz z miętą polną *Mentha arvensis*, której towarzyszą: czyściec błotny *Stachys palustris*, skrzyp polny *Equisetum arvense*, pięciornik gęsi *Potentilla anserina*, jaskier rozłogowy *Ranunculus repens* i podbiał pospolity *Tussilago farfara*. *Arnoserido-Scleranthetum* rozwija się na glebach uboższych, czasem są to nieużytki rolnicze. W jego budowie zdecydowaną przewagę mają gatunki siedlisk kwaśnych. Z uprawami okopowymi związane są zespoły: *Echinochloo-Setarietum* rozwijający się w różnych warunkach siedliskowych. Tworzą go m.in. chwastnica jednostronna, włośnica sina, włośnica zielona, gwiazdnica pospolita. *Galinsogo-Setarietum* wykształca się głównie na niewielkich poletkach ziemniaczanych i w uprawach warzyw płożonych na obrzeżach wsi lub ich obrębie, na glebach żyznych wilgotnych, nadmiernie nawożonych. W jego zespołach dominuje: żółtlica drobnokwiatowa, przetacznik perski, gwiazdnica pospolita. *Digitarietum ischaemi* rozwija się na glebach piaszczystych, bardzo kwaśnych i suchych.

Przydrożom i zabudowaniom towarzyszy roślinność synantropijna i zbiorowiska ruderalne, wykształcone na siedliskach wtórnych, ukształtowanych czynnikami antropogenicznymi. *Leonuro-Arcietum tomentosum* jest to zespół ruderalny rozwijający się na dzikich wysypiskach śmieci i przypłociach, wzdłuż murów budynków i na innych miejscach w pobliżu siedzib ludzkich dodatkowo użyźnianych przez zwierzęta domowe. Zespół łopianów i serdecznika zbudowany jest głównie z łopianu pajęczynowatego, łopianu większego, serdecznika pospolitego. Na siedliskach żyznych, wilgotnych i nitrofilnych, najczęściej w sąsiedztwie zniszczonych zabudowań,

GMINA BORÓW

spotkać można często zbiorowisko z *Sambucus nigra*. Budują go przede wszystkim bez czarny ze znacznym udziałem gatunków ruderalnych jak: bylica pospolita, pokrzywa zwyczajna, nawłóć kanadyjska. Dość częstym zbiorowiskiem jest również zespół *Tanaceto-Artemisietum* związany z torami kolejowymi, spotykany również na wysypiskach śmieci, gruzowiskach. Typowe jego składniki to: wrotycz pospolity, bylica pospolita, nawłóć kanadyjska. Na gruzowiskach, na przydrożach i przychaciach występuje zespół *Potentillo-Artemisietum absinthii* - piołunu i pięciornika srebrnego. Jednym z najbardziej kosmopolitycznych zespołów ruderalnych, określanych jako „dywanowy” jest zespół *Lolio-Plantaginietum*. Zasiedla on tereny podwórek, ścieżek dróg wiejskich i polnych. Pojawia się często na drogach i w miejscach silnie wydeptanych. Ekosystemy umożliwiają funkcjonowanie niemal pełnego łańcucha pokarmowego. Z ssaków na obszarze gminy odnotowano występowanie następujących gatunków:

Owadożerne: Jeż zachodni (*Erinaceus europaeus*), Jeż wschodni (*Erinaceus concolor*), Kret (*Talpa europaea*), Ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*), Ryjówka malutka (*Sorex minutus*), Rzęsorek rzeczek (*Neomys fodiens*), Zębielek karliczek (*Crocidura suaveolens*)

Nietoperze: Nocek duży (*Myotis myotis*), Nocek Natterera (*Myotis nattereri*), Nocek wąsatek (*Myotis mystacinus*), Nocek rudy (*Myotis daubentonii*), Mroczek późny (*Eptesicus serotinus*), Karlik malutki (*Pipistrellus pipistrellus*), Borowiec wielki (*Nyctalus noctula*), Gacek brunatny (*Plecotus auritus*), Gacek szary (*Plecotus austriacus*)

Zajęczaki: Królik (*Oryctolagus cuniculus*), Zając szarak (*Lepus capensis*)

Gryzonie: Wiewiórka pospolita (*Sciurus vulgaris*), Bóbr europejski (*Castor fiber*), Chomik europejski (*Cricetus cricetus*), Piżmak (*Ondatra zibethicus*), Nornica ruda (*Clethrionomys glareolus*), Karczownik (*Arvicola terrestris*), Darniówka zwyczajna (*Pitymys subterraneus*), Nornik północny (*Microtus oeconomus*), Nornik bury (*Microtus agrestis*), Polnik (*Microtus arvalis*), Mysz domowa (*Mus musculus*), Szczur wędrowny (*Rattus norvegicus*), Badyłarka (*Micromys minutus*), Mysz polna (*Apodemus agrarius*), Mysz leśna (*Apodemus flavicollis*), Mysz zaroślowa (*Apodemus sylvaticus*), Popielica (*Glis glis*), Orzesznica (*Muscardinus avellanarius*)

Drapieżne: Lis (*Vulpes vulpes*), Jenot (*Nyctereutes procyonoides*), Borsuk (*Meles meles*), Wydra (*Lutra lutra*), Kuna leśna (*Martes martes*), Kuna domowa (*Martes foina*), Tchórz zwyczajny (*Mustela putorius*), Gronostaj (*Mustela erminea*), Łasica łąska (*Mustela nivalis*), Norka amerykańska (*Mustela vison*)
Parzystonokopytne: Dzik (*Sus scrofa*), Sarna (*Capreolus capreolus*), Jeleń (*Cervus elaphus*), Daniel (*Dama dama*).

GMINA BORÓW

Obecnie w Polsce ochroną ścisłą objętych jest 428 taksonów (czyli gatunków lub rodzajów) roślin, 326 taksonów zwierząt oraz 109 taksonów grzybów (w tym porosty). Ochronie częściowej podlega natomiast 51 taksonów roślin, 23 taksony zwierząt oraz 10 taksonów grzybów. Aktami regulującymi ochronę są: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183 z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409), rozporządzenie Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408), gatunki z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunki zagrożone wyginięciem (np. znajdujące się na krajowej bądź regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie.

Z badań w terenie oraz dostępnych materiałów źródłowych na obszarze opracowania nie stwierdzono występowania obiektów chronionych oraz gatunki roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową.

4.7 Walory krajobrazowe

Walory krajobrazowe są pochodną ukształtowania terenu, pokrywy roślinnej i zabudowy. Jest to krajobraz o charakterze rolniczym z naprzemiennie przenikającymi się polaciami pól, lasów i zadrzewień. Krajobraz gminy urozmaicają charakteryzujące się ciekawymi układami urbanistycznymi osiedla wiejskie. Do elementów wyróżniających się w krajobrazie, stanowiących jednocześnie bogactwo kulturowe gminy, należą różnej rangi zabytki w postaci zespołów pałacowych i dworskich, zespołów folwarcznych, kościołów, obiektów technicznych, cmentarzy zabytkowych itp. Wolorami wizualnymi krajobrazu są również aleje i szpalery drzew.

5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Zachowanie i ochrona procesów biologicznych.

Dla ochrony środowiska oraz poprawy jego funkcjonowania biologicznego celem jest zwiększenia bioróżnorodności wzdłuż cieków szczególnie dla rzek Niesób, Jamicy. Doliny

GMINA BORÓW

rzeczne pełnią rolę lokalnego korytarza ekologicznego. Tereny objęte zmianą planu nie stanowią terenów nadrzecznych, a ich przeznaczenie pod zabudowę nie wpłynie na zakłócenie procesów biologicznych wzdłuż rzek.

Odporność i zdolność środowiska do regeneracji

Odporność środowiska naturalnego na przekształcenie i jego zdolność do regeneracji zależy przede wszystkim od jego charakterystyki oraz od stopnia dotychczasowego przeobrażenia.

Zmiana planu obejmuje obszary użytkowane rolniczo, znacznie przeobrażone przez działalność człowieka i podatne na dalsze przekształcenia, a ich zdolność do regeneracji jest ograniczona. Tereny te są wrażliwe na takie przejawy antropopresji, jak: degradacja gleb, zabiegi agrotechniczne, zmiany stosunków wodnych w glebie.

6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Polityka ochrony środowiska jest jedną z najważniejszych polityk Unii Europejskiej, ponieważ obejmuje swym zakresem wszystkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego oraz przewiduje realizację działań o efektach długofalowych (charakter horyzontalny). Dlatego też polityka wspólnotowa musi znajdować odzwierciedlenie w strategiach niższego rzędu.

Dokumentami międzynarodowymi, istotnymi z punktu widzenia realizacji zmiany planu są:

Konwencja z Rio de Janeiro – konwencja o ochronie różnorodności biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro, dnia 5 czerwca 1992 r. Jej celem jest ochrona światowych zasobów różnorodności biologicznej na wszystkich trzech poziomach, tzn. w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz pomiędzy ekosystemami. Konwencja uznaje też, że ochrona różnorodności biologicznej jest wspólną troską ludzkości i integralną częścią procesu rozwoju świata. W aspekcie praktycznym wyraża się to m.in. jednakowym traktowaniem wszelkich ekotypów gatunków, ochroną siedlisk ubogich, o niewielkiej liczbie gatunków, które wcześniej nie były traktowane jako równo rzędne z siedliskami bogatymi w gatunki.

GMINA BORÓW

Konwencja Ramsarska - konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego; sporządzona w Ramsarze, dnia 2 lutego 1971 r.

Konwencja Berneńska – celem niniejszej konwencji jest ochrona gatunków dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych, zwłaszcza tych gatunków i siedlisk, których ochrona wymaga współdziałania kilku państw; oraz wspieranie współdziałania w tym zakresie. Szczególny nacisk położono na ochronę europejskich gatunków zagrożonych i ginących, włączając w to gatunki wędrowne zagrożone i ginące.

Konwencja Bońska – celem konwencji jest ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego. Określa ona listę oraz sposoby ochrony wędrownych gatunków zwierząt. Za "migrujące" uważa się te gatunki (lub niższe grupy taksonomiczne), z których znaczna liczba osobników w sposób cykliczny i możliwy do przewidzenia przekracza granice jurysdykcji państwowej w różnych cyklach życiowych.

Podstawowym aktem prawnym, w którym przywołano konieczność „wysokiego poziomu ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego” jest Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską. W art. 6 tego dokumentu jest mowa o tym, że: „przy ustalaniu i realizacji polityk i działań Wspólnoty, o których mowa w artykule 3., w szczególności w celu wspierania stałego rozwoju, muszą być brane pod uwagę wymogi ochrony środowiska naturalnego”.

Aktami prawa wprowadzającymi w życie ustalenia Traktatu są dyrektywy. W zakresie ochrony przyrody, na terenie gminy mają zastosowanie głównie trzy dyrektywy:

Dyrektywa Ptasia (DP), której celem jest zapewnienie ochrony gatunków ptaków lęgowych oraz migrujących na terenie Wspólnoty Europejskiej. Na jej mocy tworzy się obszary specjalnej ochrony ptaków w ramach sieci Natura 2000;

Dyrektywa Siedliskowa (DS), która wskazuje i obejmuje ochroną ważne w skali europejskiej gatunki flory i fauny oraz typy siedlisk przyrodniczych. Na jej mocy tworzy się specjalne obszary ochrony siedlisk w ramach sieci Natura 2000;

Dyrektywa 2004/35WE zwana „szkodową” (DSZ), która określa sposoby postępowania oraz zapobiegania skutkom szkody w środowisku. W zakresie ujętym planem, dyrektywa odnosi się do szkody, jako „mierzałnej, negatywnej zmiany w zasobach naturalnych lub mierzalnego osłabienia użyteczności zasobów naturalnych”. Szkada oznacza również „szkodę

GMINA BORÓW

wyrządzoną gatunkom chronionym i w siedliskach przyrodniczych, które stanowią dowolną szkodę mającą znaczący negatywny wpływ na osiągnięcie lub utrzymanie właściwego stanu ochrony takich siedlisk lub gatunków”. Sporządzanie prognozy, jako elementu procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest dążeniem do ustalenia, czy i w jaki sposób zapisy dokumentu mogą naruszać wymogi DSZ.

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego.

Zatwierdzona uchwałą Nr XVI/287/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2020 r. w sprawie przyjęcia „Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku”. Traci moc uchwała Nr XXIX/559/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie: uchwalenia zaktualizowanej Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020.

Podstawowy cel w sferze polityki województwa sformułowano: Wzrost atrakcyjności województwa fundamentem zintegrowanego rozwoju w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej, któremu towarzyszą cele warunkujące:

- przyspieszenie rozwoju bazy ekonomicznej i wzrostu innowacyjności województwa,
- ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i dóbr kultury,
- rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej,
- aktywizacja rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich.

Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029.

Uwzględnienie założeń ochrony środowiska:

Ochrona powietrza

- wprowadzenie zasady zachowania standardów jakości środowiska;
- popularyzacja ekologicznych źródeł energii: budowa sieci gazociągowych, modernizacja sieci elektroenergetycznych, popularyzacja odnawialnych źródeł energii;

Ochrona wód

- racjonalizację gospodarki wodnej;
- uporządkowanie gospodarki ściekowej: rozbudowę systemów kanalizacji sanitarnej, działania dotyczące właściwego zagospodarowania wód powierzchniowych i podziemnych .

GMINA BORÓW

Zmniejszenie hałasu

- modernizacja dróg (poprawa stanu nawierzchni) wraz z optymalizacją płynności ruchu;
- tworzenie pasów zieleni ochronnej wzdłuż szlaków komunikacyjnych.

Ochrona przyrody

- ochrona istniejących zasobów leśnych;
- ochrona obszarów cennych przyrodniczo;

Spośród wszystkich wymienionych powyżej celów uznaje się, iż szczególnie istotnymi z punktu widzenia przedmiotowego planu są:

- uwzględnienie wymogów ochrony środowiska;
- ochrony powietrza ;
- zgodnego z prawem gospodarowania odpadami;
- ochrony wód przed zanieczyszczeniem;
- ochrony zasobów przyrodniczych (np. wyznaczone terenów pełniących funkcje przyrodnicze, ustalenie powierzchni biologicznie czynnej na terenach przewidzianych pod zabudowę).

Realizacja ustaleń projektowanego dokumentu powinna przyczynić się do osiągnięcia wymienionych wcześniej celów. Ochrona zasobów przyrodniczych realizowana będzie poprzez zieleni urządzoną jako przeznaczenie towarzyszące oraz ustalenie powierzchni biologicznie czynnej na terenach przewidzianych pod zabudowę, czy też kontrolowanie procesu dalszych inwestycji wskaźnikiem intensywności zabudowy. Wyznaczone w projektowanym dokumencie zgodnie ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, oparte są na normach prawa krajowego zgodnych z prawem wspólnotowym oraz międzynarodowym

7. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność.

W sąsiedztwie w odległości 1,8 km są zlokalizowany jest obszar Natura 2000 Ludów Śląski PLH020073. Ustalenia zmiany planu bez wpływu na obszar Natura 2000 oraz jego integralność.

GMINA BORÓW

Waloryzacja jednostek urbanistycznych

Na podstawie wykonanej identyfikacji typów oddziaływań na środowisko przyrodnicze dokonano waloryzacji terenów w zależności od elementów środowiska, na które będzie oddziaływać ich zagospodarowanie. Przy określaniu wpływu realizacji ustaleń zmiany planu na elementy środowiska posłużono się kryteriami dotyczącymi:

- oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- czasowości trwania oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne),
- zasięgu przestrzennego (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- trwałości oddziaływania i przekształceń (krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe).

TABELA Wyniki tej klasyfikacji w postaci prognozy wpływu realizacji ustaleń wybranych jednostek zmiany planu na środowisko zostały zebrane w Tabeli

Symbol jednostek	Przewidywane znaczące oddziaływania - bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne - na następujące zagadnienia i aspekty środowiska												Wnioski
	różnorodność biologiczna	ludzi	zwierzęta	rośliny	woda	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobro materialne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
RZM, RZP	-	+	-	-	-	-	-	+	o	o	o	+	Nowe tereny zabudowy. Są to tereny, na których nastąpi poprawa warunków życia mieszkańców dzięki powstaniu nowego budownictwa, nowych miejsc pracy. Jednocześnie nastąpi bezpowrotne zniszczenie biologicznie czynnej warstwy gleby pod budynkami, zanik jej walorów produkcyjnych związanych z uprawami rolnymi i warunków życia zwierząt. Będą to oddziaływania stałe, o nieznacznej intensywności przekształceń i zasięgu lokalnym, a pod względem trwałości częściowo odwracalne. Obecnie tereny stanowią pola uprawne, łąki kośne oraz z niewielkim stopniu nieużytki. Przez teren przebiegają cieki wodne bez zadrzewień i zakrzewień.

+ prognozowane oddziaływania pozytywne,

- prognozowane oddziaływania negatywne,

? oddziaływania możliwe lecz niepewne ze względu na brak szczegółowych danych

O - brak oddziaływania

GMINA BORÓW

Wpływ na różnorodność biologiczną

Nastąpi bezpowrotne zniszczenie biologicznie czynnej warstwy gleby pod budynkami, zanik jej walorów produkcyjnych związanych z uprawami rolnymi i zniszczenie warunków dla funkcjonowania dotychczasowych zbiorowisk roślinnych i warunków życia zwierząt. Ustalenia planu wprowadzą minimalny procent powierzchni biologicznie czynnej dla działki budowlanej.

Wpływ na ludzi

Nastąpi poprawa warunków życia dla mieszkańców dzięki powstaniu nowego budownictwa.

Wpływ na zwierzęta

Nastąpi zniszczenie dotychczasowych warunków życia zwierząt oraz z ich siedlisk związanych z ekosystemami polnymi. Rozwój zabudowy spowoduje zniszczenie warstwy biologicznej gleby, zmianę stosunków wodnych. Obszary zabudowane są dodatkowo źródłem szeregu emisji, które powodują degradację otaczających siedlisk.

Wpływ na rośliny

Pola uprawne utracą swoją możliwość produkcyjną.

Wpływ na wodę

Nastąpi zmiana stosunków wodnych spowodowana: nawiezieniem lub wywiezieniem ziemi, zmianą sposobu odpływu wód opadowych, zastosowaniem systemów odwodnienia.

Wpływ na powietrze

Planowana zabudowa będzie miała negatywny wpływ na powietrze poprzez emisje niską z pieców grzewczych i lokalnych kotłowni.

Wpływ na powierzchnię ziemi

Planowana zabudowa będzie mieć wpływ na powierzchnię ziemi. Oddziaływanie to wystąpi na etapie realizacji i w wyniku bezpośredniego przekształcania powierzchni ziemi. Działania te należy traktować jako niekorzystne. Zagrożenie powierzchni ziemi, w tym zwłaszcza gleb, uwarunkowane będzie przede wszystkim niezbędnymi pracami ziemnymi, związanymi z przygotowaniem i zajęciem terenu na potrzeby budowy, w tym szczególnie prace ziemne.

GMINA BORÓW

Spowoduje to przekształcenie, bądź utratę warstwy glebowej, miejscowe deformacje ukształtowania terenu oraz przekształcenia wierzchniej warstwy geologicznej do głębokości fundamentowania, tj. ok. 2.0. W obrębie obszaru przeznaczonego pod budowę należy spodziewać się bezpośrednich przekształceń powierzchni ziemi, w tym: krótkookresowych, związanych z placem budowy (plac montażowy), trwałych, wynikających z zajęcia terenu na czas realizacji i późniejszego funkcjonowania budynku. Bezpośrednie negatywne zagrożenie powierzchni ziemi, polegające głównie na miejscowej utracie pokrywy glebowej i zmianach rzeźby, może dotyczyć obszaru przewidzianego do realizacji budynków i innych obiektów budowlanych. Obszar opracowania obejmuje powierzchnię gruntów urodzajnych przydatnych rolniczo. nastąpi trwała likwidacja pokrywy glebowej.

Wpływ na krajobraz

W Planie ustalono parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy mające wpływ na krajobraz. Ustalono wysokość zabudowy maksymalnie 10,0 m, z dopuszczeniem dla obiektów budowlanych 15,0 m. Realizowana zabudowa będzie w sąsiedztwie terenów planowanych do zabudowy (po drogi stronie drogi powiatowej).

Wpływ na klimat

Wprowadzenie zabudowy bez wpływu na zmianę pola temperatury powietrza. Wpływ planowanego rodzaju podłoża (beton, trawnik, grunt) bez wpływu na mikroklimat. Wysokość zabudowy bez wpływu na prędkość wiatru.

Wpływ na zasoby naturalne

Planowana do realizacji zabudowa zwiększy zapotrzebowanie w zakresie wody i surowców wykorzystywanych do celów grzewczych i technologicznych. Zwiększy się udział w wytwarzaniu odpadów.

Wpływ na zabytki

Brak wpływu

Wpływ na dobra materialne

Powstająca zabudowa zwiększy zamożność ich właścicieli oraz przyczyni się do rozwoju gminy.

8. Wpływ dotychczasowego sposobu zagospodarowania na stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji ustaleń zmiany planu.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń zmiany planu.

- rozwój obszarów w oparciu o istniejące instrumenty prawne w oparciu o obowiązujące ustalenia planu miejscowego,
- wzrost bioróżności na skutek przekształcania pól uprawnych w ekosystemy łąkowe.

Do terenów, które z uwagi na charakter zasobów przyrodniczych powinny być zachowane dla prawidłowego funkcjonowania środowiska należą ciekі wodne i obudowy biologiczne wzdłuż cieków wodnych, które stanowią lokalny korytarz ekologiczny. Tereny są przydatne dla rolnictwa oraz środowiska przyrodniczego.

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą, negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Środowisko naturalne narażone jest na ciągłe zmiany w związku z działalnością człowieka. Należy wprowadzać rozwiązania przyczyniające się do poprawy stanu środowiska. Dotychczasowe zmiany w środowisku przyrodniczym dotyczyły przede wszystkim zmian w pierwotnej szacie roślinnej, przebudowy ekosystemów oraz silnego przeobrażenia powierzchni ziemi. Użytkowanie i zagospodarowanie terenu gminy związane jest głównie z gospodarką rolną, funkcjonowaniem zabudowy wiejskiej i produkcyjno usługowej. Dla utrzymania dużej różnorodności biologicznej i jej dalszego wzrostu, konieczne jest zachowanie wymogów ekologicznych w dominującej na obszarze gminy gospodarce rolnej.

Do podstawowych działań ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko należą:

- stosowania rozwiązań nie ingerujących w środowisko,
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt.

GMINA BORÓW

Należy zaznaczyć, że przy sporządzaniu zmiany planu nie ma potrzeby zastosowania kompensacji przyrodniczej. Potencjalny zasięg oddziaływań skutków ustalenia planowanych zmian nie wykroczy poza granice obszaru opracowania. Skutki kierunków zagospodarowania nie wpłyną na formy ochrony przyrody (w tym na obszary Natura 2000), znajdujące się w jego najbliższym sąsiedztwie.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska pod pojęciem kompensacji przyrodniczej należy rozumieć zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia oraz zachowanie walorów krajobrazowych. Art. 75 ust. 3 ww. ustawy wykląda natomiast o konieczności naprawienia wyrządzonych szkód, a w szczególności kompensacji przyrodniczej, wówczas, gdy nie jest możliwa ochrona elementów przyrodniczych. Analizując wpływ ustaleń projektowanego dokumentu, należy wziąć pod uwagę nie tylko konsekwencje wynikające z realizacji jego zapisów, ale również te, będące następstwem wpływu zastanego sposobu zagospodarowania przedmiotowego obszaru z uwzględnieniem szerszego kontekstu, tj. najbliższego otoczenia. Teren opracowania oraz sąsiadujące z nim działki są użytkowane rolniczo. Zmiana planu nie zawiera rozwiązań stanowiących kompensację przyrodniczą, gdyż jego realizacja nie spowoduje utraty zasobów przyrodniczych, a jedynie ich nieznaczną modyfikację. Zasadnicze znaczenie dla zapobiegania i/lub ograniczania negatywnych oddziaływań spowodowanych polityką przestrzenną mają zapisy kierunków rozwoju infrastruktury technicznej. Dotyczą one następujących dziedzin: • gospodarki wodno - ściekowej; • systemów energetycznych; • telekomunikacji i łączności publicznej; • usuwania odpadów. Zapisy planu stanowią uzupełnienie istniejących regulacji prawnych powszechnie obowiązujących. Do najistotniejszych z punktu widzenia ochrony środowiska zapisów są zasady ochrony środowiska przyrodniczego. Zapisy zmiany planu nie ingerują w podstawowe elementy systemu przyrodniczego gminy – przy zapewnieniu jego sprawnego funkcjonowania jako całości systemu przyrodniczego w powiązaniu z systemem wojewódzkim i krajowym.

Na analizowanych terenach, projekt zmiany planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność obszaru Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

GMINA BORÓW

Ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych

W ujęciu wielkoobszarowym wyróżnia się krajobrazy naturalne, wykształcone pod wpływem środowiska (natury) i krajobrazy kulturalne, wytworzone pod wpływem oddziaływań człowieka. Krajobrazy naturalne praktycznie już w Polsce nie występują, a krajobrazy kulturalne obok oddziaływań człowieka są oczywiście kształtowane przede wszystkim pod wpływem środowiska. Najmniejszą jednostką strukturalno-funkcjonalną krajobrazu jest ekosystem. W uproszczeniu wyróżnia się cztery podstawowe rodzaje ekosystemów: naturalne, półnaturalne, rolnicze i sztuczne. Poszczególne ekosystemy mogą na siebie „zachodzić”. W przedmiotowym obszarze mamy do czynienia z ekosystemem rolniczym istotnym dla prowadzenia gospodarki rolnej z uwagi na rodzaje gleb. Zaburzenie tego ekosystemu wynika z rozwoju osiedli wiejskich i jest nieodzowne z perspektywy funkcjonowania gminy.

10. Rozwiązania alternatywne w projektowanym dokumencie w zakresie celów i ochrony obszarów Natura 2000.

Ustalenia analizowanego dokumentu są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i społecznego gminy. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie gminy i wykorzystują instrumenty planistyczne służące do zrównoważonego rozwoju gminy. W trakcie wyboru rozwiązań dokonano analizy wariantowej planowanych rozwiązań. Wybór przyjętego rozwiązania wynikał z:

- dokonania zgodności przewidywanych rozwiązań ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borów,
- uwzględnienia wniosków złożonych do zmiany planu.

11. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Realizacja zmiany planu nie przyczyni się do oddziaływań transgranicznych.

12. Analiza ustaleń zmiany planu w odniesieniu do istniejących opracowań planistycznych planistycznymi oraz poczynionych uzgodnień w zakresie ochrony środowiska.

Na obszarze gminy obowiązuje kilkanaście aktów prawa miejscowego. Projekt zmiany planu zachowuje ciągłość planistyczną z obowiązującym dotychczas aktem prawa miejscowego. Należy

GMINA BORÓW

uznać, że zostały przeanalizowane pod względem oddziaływania na środowisko zgodnie z wymaganiami obowiązujących wówczas przepisów prawa. Dokonując ponownej analizy w zakresie oddziaływania na środowisko uwzględniono obecne uwarunkowania prawne oraz obecny stan rozpoznania środowiska przyrodniczego.

13. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Główne cele projektu ZMIANY miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego to zachowanie ładu przestrzennego, zrównoważony rozwój, ochrona środowiska, ograniczenie oddziaływania na środowisko. Zmianę planu sporządzono na podstawie obowiązujących przepisów prawnych, analizy materiałów planistycznych w tym opracowań, analiz, prognoz sporządzonych na potrzeby projektu, a także opracowań, koncepcji, projektów planów i programów dotyczących obszaru objętego planem opracowanych na szczeblu powiatowym i wojewódzkim. Uwzględniono założenia ochrony środowiska i materiały archiwalne dotyczące środowiska przyrodniczego na tym terenie. Rozpoznanie aktualnego stanu środowiska i jego zagrożeń wynikających z realizacji zmiany planu uzupełniono na podstawie wizji terenowej. Celem wykonanej prognozy było podsumowanie stanu środowiska i określenie wpływu projektowanych ustaleń ZMIANY planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego. Projektowane zagospodarowanie terenu nie powinno spowodować znaczącego pogorszenia warunków naturalnych. Ustalenia ZMIANY planu nie przyczynia się do powstania zagrożeń, które mogą zdecydowanie negatywnie wpływać na środowisko przyrodnicze. Przy sporządzaniu przedmiotowego opracowania wykorzystano metodę oceny skutków wpływu ustaleń zmiany planu na środowisko przyrodnicze, składającą się z dwóch etapów:

- 1) analizy środowiska przyrodniczego, przeprowadzonej w sposób kompleksowy metodami kameralnymi oraz terenowymi (wizja w terenie),
- 2) ocenę właściwą, przy użyciu podejścia systemowego.

Przeprowadzone na potrzeby niniejszego dokumentu analizy wykazały, iż realizacja przedmiotowej zmiany planu potencjalnie wpłynie w stopniu przeciętnym i minimalnym na następujące komponenty środowiska przyrodniczego: różnorodność biologiczną, rośliny, ludzi, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, zasoby naturalne oraz dobra materialne. Jednakże, z uwagi na generalną bardzo niską wartość przyrodniczą terenu (grunty użytkowane rolniczo), istniejący stopień zainwestowania oraz zasięg oddziaływania projektowanych

GMINA BORÓW

przeznaczeń, prognozowane oddziaływania będą miały charakter lokalny i nie wpłyną w sposób znaczący na ww. elementy środowiska przyrodniczego oraz na obszar Natura 2000 Ludów Śląski PLH020073.

OŚWIADCZENIE

Na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, kierującym zespołem autorów opracowującym prognozę oddziaływania na środowisko zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest mgr Joanna Girulska-Michalik. Ukończyłam jednolite studia magisterskie na kierunku Geologia na Wydziale Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska UW r (art. 74a ust. 2 pkt 1 lit. b w/w ustawy - nauka o Ziemi), w skład zespołu autorów wchodzi: mgr inż. Mirosław Śmietanka. Jednocześnie oświadczam, że spełniam wymagania określone w art. 74a ww. ustawy i jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr Joanna Girulska – Michalik